

9.3.2016

Kansalliset paikkatietotuotteet Inspire-yhteensopivasti -kärkiteema

Kuvaus

Paikkatiedon tuottajien ylläpitämistä tietovarannoista tarjotaan lähitulevaisuudessa yhä enemmän paikkatietotuotteita standardien mukaisten rajapintapalvelujen kautta erilaisiin hyödyntämistarkoituksiin. Perinteisesti organisaatiot ovat itse määritelleet aineistoista laadittavien ja tarjottavien tietotuotteiden sisällön ja rakenteen. Tämän seurauksena paikkatietotuotteet eivät ole keskenään yhteensopivia, jolloin niiden yhdisteltävyys on vaikeaa, ja ne on kuvattu vaihtelevin käytännöin. Usein tietotuotteet sisältävät myös päällekkäistä tietoa, jonka rakenne ja laatu vaihtelevat suuresti.

Yhteentoimivuuden parantamiseksi ja päällekkäisten ratkaisujen välttämiseksi Inspire-prosessissa on laadittu eurooppalaiset tietotuotemäärittelyt 34 eri teemasta. Määrittelyt pohjautuvat kansainvälisiin standardeihin (ISO 19100-sarja). Suomessa on laadittu kuntien paikkatietojen yhteentoimivuuden kehittämiseksi kansallisia tietotuotemäärittelyitä KuntaGML- ja KRYSP-hankkeissa.

Kärkiteema antaa eväitä siihen kuinka kansallisista paikkatietotuotteista saadaan yhteensopivia Inspire-direktiivin mukaisten ja kansainväliseen standardisointiin pohjautuvien tietotuotemäärittelyiden kanssa. Kärkiteemassa perehdytään myös nykyisiin kansallisiin tietomalleihin ja pohditaan, miten kansallisesti voitaisiin edistää yhteisiin määrittelyihin pohjautuvien tietotuotteiden toteuttamista ja kuvaamista. Teemassa tutkitaan, mitä vaihtoehtoisia toteutustapoja ja työkaluja tietotuotteiden määrittelyyn ja toteuttamiseen on tarjolla ja mitkä ovat eri vaihtoehtojen hyödyt, haitat ja mahdolliset riskit.

Tavoitteet

- Tutustua paikkatietoaineistojen ja -tietotuotteiden käsitteistöön mukaan lukien paikkatiedon viitearkkitehtuurin näkökulma
- Perehtyä tietomallinnuksen ja tietotuotemäärittelyiden menetelmiin ja käytäntöihin ja vaihtaa niistä saatuja kokemuksia
- Selvittää tietotuotteiden yhteensopivuuden haasteita eri tasoilla (organisaatiot, kansallinen, eurooppalainen, kansainvälinen)
- Esitellä kansallista luettelopalvelua ja yksilöivien tunnusten käyttömahdollisuuksia
- Edistää Inspire-tietotuotetyötä Suomessa kansallisten tietotuoteryhmien työn kautta
- Esitellä Inspire-tietotuotteiden pilottitoteutuksia
- Tutustua muihin käynnissä oleviin kansallisiin ja eurooppalaisiin hankkeisiin, joissa paikkatietotuotteet ovat keskeisessä osassa (esim. ELF, KMTK, HAME, KRYSP II, ...)
- Perehtyä ympäristölainsäädännön mukaisiin raportointivelvoitteisiin (e-Reporting) Inspire-näkökulmasta

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2016

Toimenpiteet

Järjestetään vuoden aikana neljä tilaisuutta, joissa perehdytään tavoitteiden mukaisiin aiheisiin. Tilaisuudet ja niiden alustavat teemat ovat seuraavat:

1. Kärkiteeman kickoff 2.3.2016
 - Kärkiteeman esittely - tavoitteet ja toiminta
 - Alustuksia kärkiteeman mahdollisista aiheista
 - Toimintasuunnitelman tarkentaminen ja työpajoista sopiminen
2. Työpaja 1.6.2016 klo 9-12, Pasila, Helsinki
 - Tietotuotteiden toteuttamisen ja kuvaamisen kannalta keskeisimmät Julkisen Hallinnon Suositukset (JHS) ja kv. standardit
 - Inspire-määrittelyiden mukaisen tietotuotteen esimerkkitoetus: Hallinnolliset yksiköt (MML:n Kuntajako-tietotuote)
 - Kansalliset tietotuotteet ja yhteentoimivuus: Yleiskaava KuntaGML-skeemana
3. Työpaja 20.9.2016 klo 9-12, Pasila, Helsinki
 - Inspiren liitteen I harmonisoitujen tietotuotteiden toteutussuunnitelmat Suomessa ja niihin liittyvät pilottihankkeet (ml. ELF-hankkeen tietotuotteet)
 - Kansallisten ja Inspiren tietotarpeiden huomioiminen uuden tietokantasabluunan luomisessa maakuntakaava-aineistoille
 - Inspire-vaatimusten validointiin liittyvät työkalut
 - Ympäristödirektiivien raportointivelvoitteet ja Inspiren rooli (esim. biodiversiteetti, lajitiedot, EIS, EEA:n rooli)
4. Työpaja 15.11.2016 klo 9-12, Pasila, Helsinki
 - Envibase-hankkeen tulokset
 - Kansallinen Maastotietokanta -hankkeen tietomallit
 - ELF-hankkeen tulokset

Yksi tilaisuuksista toteutetaan mahdollisesti teknisiin ratkaisuihin painottuvana työpajana.

Muita kärkiteeman tavoitteisiin liittyviä tilaisuuksia:

- Kansallisesta luettelopalvelusta ja yksilöivien tunnusten käytöstä järjestetään Inspire-sihteeristön verkkokoulutus 12.4.2016 klo 13-14.
- Paikkatiedon viitearkkitehtuuria esitellään sen valmistuttua kesän jälkeen erillisissä tilaisuuksissa. Tarvittaessa voidaan järjestää kärkiteeman puitteissa esittelytilaisuus, jossa fokuksessa ovat paikkatietotuotteet viitearkkitehtuurin näkökulmasta.